

РАДІАЦІЙНА БЕЗПЕКА ПІД ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

Опара Н.М.

к.с.-г.н., доцент кафедри безпека життєдіяльності,

Костенко А.А.

здобувач вищої освіти СВО «Магістр»

факультет ветеринарної медицини

Полтавський державний аграрний університет

м. Полтава

З початку російсько-української війни 24 лютого 2022 року через терористичні дії окупантів питання радіаційної безпеки сьогодні знову стоїть перед світом досить гостро. Всі ми вже знаємо, якими можуть бути наслідки аварій на об'єктах атомної енергетики. Звичайно, це викликає занепокоєння в українців, громадян інших країн.

В таких умовах запит на достовірну інформацію про стан радіаційного фону в Україні, де ведуться запеклі бойові дії є надзвичайно високий.

Дані збираються щодня автоматично, або вручну фахівцями, навіть у найбільш небезпечних населених пунктах.

На сьогодні функціонує 514 точок замірів по всій країні.

Серед них державні: Міністерство охорони здоров'я – 263;

Укргідрометцентр – 175;

Державна служба з надзвичайних ситуацій – 1

Екотест – 1;

Департамент екології та природних ресурсів

Київської обласної адміністрації – 13.

Приватні системи: Есо Сіті – 51;

URND Monitor -3;

Група ДТЕК- 6;

АТ «Криворізький залізорудний комбінат» - 1.

Ми маємо забезпечити якомога більший захист кожному українцю. І для цього доступ до інформації про радіаційну обстановку має бути вільним і максимально відкритим.

Постійні повітряні та артилерійські обстріли окупантів створили пряму загрозу ядерним об'єктам і установкам в Україні. Це загрожує безпеці та добробуту не лише Європи, а й усього світу.

4 березня була по-варварські атакована Запорізька АЕС. Це найбільша в Європі АЕС з шістьма енергоблоками.

9 березня 2022 року відбулося аварійне знеструмлення ЧАЕС. Усі об'єкти ДСП «ЧАЕС» були підключені до аварійних дизель-генераторів. Внаслідок бойових дій та підпалів рашистами лісів і перелогів зони відчуження відбулося підвищення рівня радіоактивного забруднення повітря. Від початку окупації зони відчуження супутники зафіксували виникнення 31 осередку великих пожеж у природних екосистемах і покинутих селах, що складають загальну площу понад 10 тисяч га.

Основні причини цієї ситуації:

1. Продовження обстрілів та бомбардувань з боку рашистів.
2. Підвищення температури, відсутність опадів та наявність сухостою.
3. Відсутня повноцінна робота системи охорони ландшафтів від пожеж у зоні відчуження.

Сьогодні увесь світ постав перед новою страшною загрозою ядерної небезпеки – російські збройні угруповання захопили усі об'єкти ЧАЕС.

У сховищах відпрацьованого ядерного палива СВЯП-1 та СВЯП-2 знаходиться понад 22000 відпрацьованих тепловиділяючих збірок реактору.

У жахливих руках агресора ця значна кількість плутон-239 може перетворитися на ядерну бомбу, яка перетворить тисячі гектарів у мертву безжиттєву пустелю. Зазначені дії російської федерації є прямим порушенням Женевських конвенцій (12.08.1948), що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів від 08.06.1977 р., статі 56 Додаткового протоколу до Женевської конвенції (12.08.1948), П'ятої частини статті 85. На теперішній час стан об'єктів колишньої ЧАЕС, конфайменту, сховища ядерних відходів – невідомий.

Наслідком захоплення окупаційними військами Чорнобильської зони стане руйнування інфраструктури та об'єктів, які захищають Європу та світ від наслідків Чорнобильської катастрофи. Гуманітарні та екологічні наслідки такої катастрофи не матимуть кордонів, не стосуватимуться НАТО або ЄС, вони будуть мати жахливі наслідки для людства.

19.08.1999 Україна ратифікувала Конвенцію про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті – Конвенцію ЄСПО. Цей міжнародний договір зобов'язує держави здійснювати оцінку впливу на довкілля конкретних проектів у випадку, якщо такі проекти можуть впливати на довкілля інших держав. Разом з Україною учасниками цієї Конвенції є 48 країн та ЄС.

У Європейському економічному бюро звернулись до усіх Міністерств закордонних справ країн-учасниць Конвенції ЄСПО та постійних представників ООН у таких країнах із закликом запровадити «No Wa 2/20ne» в Україні в місцях розташування АЕС.

Все буде Україна!

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України:
<https://mepr.gov.ua/>
2. Офіційний сайт ДСНС: <https://dsns.gov.ua/>
3. Офіційний сайт МОЗ: <https://moz.gov.ua/>